

Remissyttrande

Datum 2015-09-24 Dnr 2015/683
RK:s Dnr:
M2015/2234/Ee

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över Energimarknadsinspektionens rapport Ei R2015:09 "Funktionskrav på framtidens elmätare".

Konsumentverket är i huvudsak positivt till de lagförslag som Ei för fram i rapporten. I grunden handlar det om behovet av regleringar på nätmarknaden som kännetecknas av monopol på alla nivåer, dvs stamnät, regionnät och lokalnät, samt att genom att öppna upp för lokal mikroproduktion av el från alternativa energikällor ge bättre förutsättningar för framtidens "smarta elnät".

Mot bakgrund av att vissa frågetecken kan resas angående konsekvensanalysen, och då Ei självt föreslår att djupare konsekvensanalyser avseende samhälls- och konsumentnytta måste göras när mer detaljerade förslag tas fram i kommande föreskrifter, vill Konsumentverket framhålla följande:

Konsumentperspektivet

Ei:s rapport bygger i huvudsak på underlag som inhämtats från elnätsföretag, elhandelsföretag och leverantörer av mätsystem. Frågor som rör konsumenternas behov, önskemål, uppskattad tidsåtgång med mera, bör enligt Konsumentverkets mening framledes även ställas till olika konsumentgrupper och/eller deras organisationer.

En bärande tanke bakom lagförslagen är att fri konkurrens med en ökad mångfald av eltjänstföretag är till gagn för konsumenterna. Ei:s rapportering rörande osäkerheten i konsumentbeteenden (sid 58 och 63) indikerar dock att detta inte fullt ut uppskattas av konsumenterna. Detta bekräftas av modern beteendekonomisk forskning som visar att konsumenter inte alltid anser sig ha tid, intresse, förmåga eller ork för att ta ställning till många alternativa val. I en fördjupad framtida konsekvensanalys vore det även intressant med mer utförliga uppgifter om hur införandet av smarta elmätare i andra länder, som kommit längre än Sverige, mottagits av konsumenterna. En positiv konsekvens av de nya eltjänstföretagen är att de som mellanhänder och mäklare kan förväntas avlasta konsumenterna med avseende på en förväntat ökad

informationsmängd. Konsumentverkets erfarenhet av nya marknader är emellertid att de inte sällan öppnar upp för oseriösa näringsidkare. Det handlar ofta om bristande tydlighet i marknadsföring och tvivelaktiga avtalsvillkor, vilket inte minst noterats på de framväxande mellanhands- och mäklarmarknaderna.

Konsumentverkets egna årliga konsumentmarknadsundersökningar som senast publicerats i "Konsumentrapporten 2015", ger också vid handen att elmarknaden rankas mycket lågt av konsumenterna, särskilt gällande tilliten för näringsidkarna och transparensen. Man litar inte på försäljarna, marknadsföringsmetoderna är ofta tvivelaktiga, samtidigt som det är svårt att förstå utbudet av olika tjänster på en komplex marknad där det ofta är svårt att förstå vilka villkor som gäller och hur jämförelser ska göras.

Av dessa skäl ser Konsumentverket gärna att Ei i de framtida mer detaljerade föreskrifterna anger villkor som försvårar för oseriösa aktörer att etablera sig på de nya marknaderna.

Fjärrstyrd fränkoppling

Konsumentverket bejakar samhällsnyttan av att nätägare vid elförsörjningskriser ska kunna prioritera samhällsviktiga funktioner. Vi vill dock understryka vikten av att Ellagens stadganden (11 kap 3-6§§) iakttas och tillämpas enligt Konsumenternas Energimarknadsbyrå, så att inte konsumenter och deras familjer; sårbara eller utsatta på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom drabbas.

Integritets- och säkerhetsproblematiken

Konsumentverket ställer sig helt bakom den problematisering av integritets- och säkerhetsfrågorna som Ei tydliggör i sin rapport och att Datainspektionen bör få till uppgift att bistå Ei i den fortsatta och fördjupade analysen.

Boende i flerbostadshus

De fördelar som de nya smarta elmätarna förväntas föra med sig ska erbjudas alla bostadskonsumenter oavsett boendeform. De problem avseende tillträde/tillgång till elmätare som gäller för boende i flerbostadshus måste lösas.

Detta yttrande har beslutats av Peter Vikström, enhetschef. I den slutliga handläggningen har också Emelie Neidre och Agne Sandberg, föredragande deltagit.

Peter Vikström

Agne Sandberg